

Chambre des Représentants

SESSION 1955-1956.

7 JUIN 1956.

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 14 juillet 1951 sur la position et l'avancement des officiers du cadre de complément.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE (1),
PAR M. DEJARDIN.

MESDAMES, MESSIEURS,

En vue d'assurer l'encadrement des Forces armées, notre pays a été amené, depuis la libération du territoire et plus particulièrement depuis notre adhésion aux engagements internationaux de 1950, à faire appel à des officiers de réserve, soit en leur permettant de souscrire des rappels d'un an, renouvelables, soit en leur offrant d'entrer dans un nouveau cadre dit « de complément » créé par la loi du 14 juillet 1951.

Le Ministère de la Défense Nationale ayant décidé de mettre en congé sans solde les officiers de réserve à l'issue de leur quatrième année de rappel, votre Commission s'est intéressée au sort d'un certain nombre de ces hommes qui,

(1) Composition de la Commission :

1. Membres titulaires : M. Joris, président; M. Brasseur, Mme de Moor-Van Sina, MM. Dewulf, Goffin, Jaminet, Lefèvre (Théodore), Marck, Mertens, Moyersoën, Van Goey, Verboven. — Mme Copée-Gerbinet, MM. Deconinck, Dejardin, De Kinder, Gelders, Juste, Namèche, Sercu, Van Eynde, Vercauteren. — De Gent, Destenay.

2. Membres suppléants : MM. Charpentier, Deschepper, Gendebien, Goetghebeur, Saint-Remy, Tanghe. — Boutet, Cudell, De Groote, De Pauw, Rommée. — Demuyter.

Voir :

507 (1955-1956) :

— N° 1 : Projet de loi.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1955-1956.

7 JUNI 1956.

WETSONTWERP

tot wijziging van de wet van 14 juli 1951 op de stand en de bevordering van de officieren van het aanvullingskader.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
LANDSVERDEDIGING (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DEJARDIN.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Ten einde de Strijdkrachten met een kader van officieren te encadreren, heeft ons land sinds de bevrijding van ons grondgebied, en meer bepaald sedert wij in 1950 internationale verplichtingen hebben aangegaan, een beroep gedaan op reserve-officieren; hetzij door hun de mogelijkheid te verlenen om een hernieuwbare wederoproeping van één jaar te ondertekenen, hetzij door hen toe te laten tot een nieuw zgn. « aanvullingskader », dat bij de wet van 14 juli 1951 werd ingesteld.

Daar het Ministerie van Landsverdediging besloten heeft, de reserve-officieren na hun vierde jaar wederoproeping met verlof zonder soldij te zenden, heeft uw Commissie zich bekommerd om het lot van sommigen van die mili-

(1) Samenstelling van de Commissie :

1. Leden-titularissen : de heer Joris, voorzitter; de heer Brasseur, Mevr. de Moor-Van Sina, de heren Dewulf, Goffin, Jaminet, Lefèvre (Théodore), Marck, Mertens, Moyersoën, Van Goey, Verboven. — Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Deconinck, Dejardin, De Kinder, Gelders, Juste, Namèche, Sercu, Van Eynde, Vercauteren. — De Gent, Destenay.

2. Plaatsvervangende leden : de heren Charpentier, Deschepper, Gendebien, Goetghebeur, Saint-Remy, Tanghe. — Boutet, Cudell, De Groote, De Pauw, Rommée. — Demuyter.

Zie :

507 (1955-1956) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

tout en ayant acquis des mérites spéciaux par suite de faits de guerre, n'ont pu régulariser leur situation militaire dans le cadre de la loi précitée de 1951.

En juin 1955, une proposition de loi fut déposée par MM. Brasseur et consorts (Doc. n° 307), tendant à permettre aux officiers de réserve en rappel de longue durée à la Force aérienne de demander à servir jusqu'à la limite d'âge prévue pour les officiers des cadres actifs. Cette proposition fut, après examen, repoussée par 12 voix contre 9, le Ministre ayant promis le dépôt prochain d'un projet de loi réglant la matière (voir le rapport faisant l'objet du Doc. n° 307/2).

En décembre 1955, MM. Lahaye et consorts déposèrent une nouvelle proposition de loi (Doc. n° 399), presque identique à la précitée mais précisant les conditions à remplir pour bénéficier du maintien en service actif.

Enfin, en mai 1956, le Ministre déposa le projet de loi promis « modifiant la loi du 14 juillet 1951 sur la position et l'avancement des officiers du cadre de complément » qui concerne les officiers de réserve intéressés servant dans les trois armes.

La Commission de la Défense Nationale, réunie le 26 mai 1956, a décidé d'examiner concurremment le dit projet de loi et la proposition de loi dont l'auteur principal est M. Lahaye. Celui-ci a donc été invité à participer au double examen.

Le Ministre introduit le débat en rappelant la thèse qu'il a développée l'an dernier et sur laquelle la Commission a marqué son accord unanime quant aux conditions à remplir par un officier de réserve pour pouvoir passer dans le cadre définitif, à savoir notamment :

- la garantie que l'officier pourra compter vingt années de présence réelle dans les forces armées;
- un certain nombre de critères à réunir;
- le droit à réparation d'un préjudice subi par suite de faits de guerre,

Le projet de loi tient compte de ces éléments et se réfère à la loi de 1951 quant aux conditions générales à imposer, dont le Ministre considère qu'il faut vouloir le maintien; il permet d'envisager la régularisation d'une centaine de cas. Après avoir justifié chacun des deux articles du texte, le Ministre déclare avoir voulu répondre aux vœux exprimés antérieurement par la Commission. Il espère par conséquent obtenir l'adhésion unanime de celle-ci et demande instamment que l'on ne dépose pas d'amendements tendant à régler des cas individuels.

Un membre, ayant déposé quatre amendements, les justifie en disant que le projet de loi laisse subsister des lacunes que l'on ne peut méconnaître.

Le premier amendement propose d'insérer dans l'article 22 nouveau (ajouté à la loi de 1951 par le projet de loi) un paragraphe disant :

« Toutefois, les officiers de réserve qui furent antérieurement officiers d'active, sont dispensés des épreuves prévues par l'article 2, 3° (de la loi de 1951) ».

Cet amendement est justifié comme suit :

« Selon le projet qui complète la loi du 14 juillet 1951, l'officier subalterne de réserve ne peut devenir officier de complément qu'à condition, entre autres, de satisfaire aux dispositions de l'article 2, 3° de cette même loi qui exige

tairen, die ofschoon zij speciale verdiensten wegens oorlogshandelingen hebben, hun toestand in het kader van voormelde wet van 1951 niet hebben kunnen regulariseren.

In juni 1955 diende de heer Brasseur c.s. een wetsvoorstel in (Stuk, n° 307) dat er toe strekt de reserve-officiëren, die een wederoproeping van lange duur bij de Luchtmacht hebben ondertekend, in de mogelijkheid te stellen in dienst te blijven tot de leeftijdsgrens van de officieren der actieve kaders. Dat voorstel werd, na bespreking, met 12 tegen 9 stemmen verworpen, nadat de Minister had verklaard dat weldra een wetsontwerp tot regeling van die kwestie zou worden ingediend (zie het verslag in Stuk, n° 307/2).

In december 1955 diende de heer Lahaye c.s. een nieuw wetsvoorstel in (Stuk, n° 399), dat nagenoeg overeenstemt met het hoger vermeldde, maar waarin de voorwaarden die dienen te worden vervuld om in actieve dienst te mogen blijven nader worden bepaald.

Ten slotte, in mei 1955, diende de Minister het beloofde wetsontwerp in « tot wijziging van de wet van 14 juli 1951 op de stand en de bevordering van de officieren van het aanvullingskader », dat betrekking heeft op de betrokken reserve-officiëren die bij de drie wapens in dienst zijn.

De Commissie voor de Landsverdediging kwam op 26 mei 1956 bijeen en besloot bedoeld wetsontwerp samen te bespreken met het wetsvoorstel waarvan de heer Lahaye de hoofdindiener is. Deze werd derhalve verzocht aan die dubbele bespreking deel te nemen.

De Minister leidde het debat in en herinnerde aan de stelling die hij verleden jaar heeft verdedigd en waarmede de Commissie eenparig heeft ingestemd ten aanzien van de voorwaarden die een reserve-officier moet vervullen om in het vast kader te worden opgenomen, te weten :

- de waarborg dat die officier twintig jaar werkelijke dienst bij de Strijdkrachten zal tellen;
- aan een bepaald aantal criteria voldoen;
- het recht op herstel van de schade, geleden ingevolge oorlogshandelingen.

In het wetsontwerp wordt met die factoren rekening gehouden en wordt verwezen naar de wet van 1951, met betrekking tot de algemene voorwaarden die moeten vervuld worden en die naar de mening van de Minister moeten gehandhaafd worden; aldus zou een honderdtal gevallen kunnen geregeld worden. Na ieder van de twee artikelen van de tekst te hebben verantwoord, verklaart de Minister dat hij heeft willen tegemoetkomen aan de wens die vroeger door de Commissie werden geuit. Derhalve hoopt hij dat deze het ontwerp eenparig zal goedkeuren en vraagt hij niet aandrang dat er geen amendementen tot regeling van bijzondere gevallen zouden worden ingediend.

Een lid, dat vier amendementen heeft ingediend, antwoordt deze en verklaart dat het wetsontwerp leemten vertoont die niet over het hoofd gezien worden.

In het eerste amendement wordt voorgesteld in artikel 22 (nieuw) dat door het wetsontwerp aan de wet van 1951 wordt toegevoegd een paragraaf in te voegen, die luidt als volgt :

« De reserve-officiëren die vroeger officieren van het actief kader waren worden echter vrijgesteld van de proeven, bedoeld in artikel 2, 3° (van de wet van 1951). »

Dit amendement werd verantwoord als volgt :

« Volgens het ontwerp waarbij de wet van 14 juli 1951 wordt aangevuld kan een lagere reserve-officier slechts officier van het aanvullingskader worden indien hij o.m. voldoet aan de bepalingen van artikel 2°, 3°, van bedoelde

que le candidat ait « *subi avec succès les épreuves sur la connaissance approfondie de l'une des deux langues nationales et les épreuves sur la connaissance de la seconde langue nationale prévues par les articles 1, 2, 3 et 4 de la loi du 30 juillet 1938 concernant l'usage des langues à l'armée* ».

» Légitime la plupart du temps, cette exigence peut devenir injuste et déraisonnable dans certains cas particuliers.

» Ainsi, l'officier de réserve subalterne, qui serait ancien officier d'active (de tels cas existent) et qui, comme tel, aurait démontré sa connaissance des deux langues nationales au cours d'examens subis par lui avant 1938 sous le régime ancien de la loi du 7 novembre 1928, ne pourrait devenir officier de complément, quelque brillante qu'ait été sa conduite pendant la guerre, pour le seul motif que ses examens se seraient déroulés selon le régime antérieur de la loi du 7 novembre 1928 et non selon le régime de la loi du 30 juillet 1938, alors que la loi de 1928, identique en ses principes à celle de 1938, exigeait également des officiers d'active la connaissance des deux langues nationales et les soumettait à des examens.

» Sachant que les actuels officiers d'active qui ont démontré leurs connaissances linguistiques sous le régime ancien de la loi de 1928 n'ont évidemment jamais été soumis après la promulgation de la loi de 1938, à de nouvelles épreuves, il serait à la fois paradoxal et injuste que l'officier de réserve, qui fut officier d'active, soit soumis à un nouvel examen, alors qu'il n'y aurait pas été soumis s'il était resté à l'armée active. »

Le Ministre ne peut accepter cette suggestion qui introduirait dans la loi une notion toute nouvelle obligeant l'Etat à reprendre des officiers anciennement de carrière et qui ne seraient plus utiles. En vérité, dit le Ministre, l'amendement vise à régulariser la situation personnelle d'un certain commandant qui a, jadis, quitté volontairement la Force aérienne pour occuper un emploi civil. Ceci est le type même de l'amendement traitant d'un cas particulier.

L'auteur de l'amendement insiste en arguant du fait qu'il serait illogique d'imposer à un candidat un examen qu'il a déjà subi et réussi dans sa carrière antérieure. Ce membre déclare que le dit officier a quitté l'armée parce que celle-ci s'était montrée ingrate envers lui. Le Ministre conteste cette affirmation.

Soumis au vote, l'amendement est repoussé par 11 voix contre 1 et 3 abstentions.

Un deuxième amendement propose d'ajouter à l'article 22 (nouveau) l'alinéa suivant : « L'officier de réserve visé par le présent article peut de passer à servir jusqu'à la limite d'âge fixée pour les officiers des cadres actifs de son grade au moment où il totalise 10 années de services effectifs soit dans le cadre de réserve, soit dans le cadre de complément. S'il totalise ces dix années au moment où il réunit les autres conditions exigées par le présent article, il ne devra pas satisfaire aux dispositions de l'article 2, 3°, de la loi ».

Cet amendement est justifié comme suit : « L'arrêté royal n° 163 du 9 octobre 1951 sur la position et l'avancement des officiers du cadre de complément, modifié par l'arrêté royal n° 3316 du 12 novembre 1954 dispose en son article 2, deuxième alinéa :

» Après une période ininterrompue d'au moins 10 années de service dans le cadre de complément, l'officier de com-

wet, luidende dat de candidaat moet « *geslaagd zijn voor de examens over de grondige kennis van één van beide landstalen en voor de examens over de kennis van de tweede landstaal, voorgeschreven in de artikelen 1, 2, 3 en 4 van de wet van 30 juli 1938, betreffende het gebruik der talen bij het leger* ».

» Hoewel meestal gewettigd, kan deze eis in bepaalde bijzondere gevallen onrechtvaardig en onredelijk zijn.

» Zo kan een lagere reserve-officier, gewezen officier van het actief kader (dergelijke gevallen bestaan) die als zodanig zijn kennis van de beide landstalen heeft bewezen bij examens die hij vóór 1938 onder het vroegere stelsel van de wet van 7 november 1928 heeft afgelegd, geen aanvullingsofficier worden, hoe schitterend ook zijn gedrag tijdens de oorlog was, alleen omdat die examens afgenomen werden volgens het vroegere stelsel van de wet van 7 november 1928 en niet volgens het stelsel van de wet van 30 juli 1938; nochtans werd in de wet van 1928, die dezelfde beginselen huldigde als die van 1938, van de officieren van het actieve kader eveneens de kennis der beide landstalen geëist en moesten zij daarover examens afleggen.

» Wanneer men bedenkt dat de huidige officieren van het actieve kader, die onder het vroegere stelsel van de wet van 1928 van hun taalkennis hebben doen blijken, natuurlijk na de uitvaardiging van de wet van 1938 nooit een nieuw examen moesten afleggen, zou het ongerijmd en tevens onrechtvaardig zijn, een reserve-officier die officier van het actief kader was, een nieuw examen op te leggen, waaraan hij niet zou onderworpen geweest zijn indien hij in actieve dienst was gebleven. »

De Minister kan niet ingaan op dit voorstel, waarbij een volkomen nieuw begrip in de wet wordt ingevoerd dat de Staat verplicht gewezen beroepsofficieren die van geen nut meer zouden zijn terug op te nemen. In feite, zegt de Minister, strekt het amendement ertoe, de persoonlijke toestand te regelen van een zekere commandant, die destijds vrijwillig de Luchtmacht vaarwel heeft gezegd om in het burgerleven een betrekking te gaan bekleden. Dat is een typisch voorbeeld van een amendement dat op een bijzonder geval slaat.

De indiener van het amendement dringt aan en betoogt dat het onlogisch zou zijn, een candidaat te verplichten een examen af te leggen waarvoor hij in zijn vroegere loopbaan reeds is geslaagd. Hetzelfde lid verklaart dat bedoelde officier het leger heeft verlaten omdat dit zich jegens hem ondanikbaar had getoond. Deze bewering wordt door de Minister betwist.

Bij de stemming werd het amendement met 11 stemmen tegen 1, en 3 onthoudingen verworpen.

In een tweede amendement wordt voorgesteld aan artikel 22 een nieuw lid toe te voegen, dat luidt als volgt : « De bij dit artikel beoogde reserve-officier mag een verzoek indienen om te dienen tot hij de voor de officieren van het actief kader van zijn graad vastgestelde leeftijdsgrens heeft bereikt wanneer hij 10 jaar werkelijke dienst heeft, hetzij in het reserviekader, hetzij in het aanvullingskader. Indien hij deze tien jaar dienst reeds heeft wanneer hij de andere bij dit artikel opgelegde voorwaarden vervult, dan zijn de bepalingen van artikel 2, 3°, van deze wet op hem niet toepasselijk ».

Dit amendement is als volgt verantwoord : « Het koninklijk besluit n° 690 van 9 oktober 1951 betreffende de stand en de bevordering van de officieren van het aanvullingskader, gewijzigd bij koninklijk besluit n° 771 van 12 november 1954 beschikt in artikel 2, tweede lid :

» Na een ononderbroken periode van ten minste tien jaar dienst in het aanvullingskader, kan de toegevoegde

plément peut demander à servir jusqu'à la limite d'âge fixée pour les officiers des cadres actifs de son grade.

» Le présent projet de loi reconnaît implicitement que c'est à tort que les officiers qui y sont visés n'ont pu être admis dans le cadre de complément en application de la loi du 14 juillet 1951. Une certaine ancienneté dans ce cadre doit donc leur être reconnue, les conditions d'âge et les preuves de compétence étant suffisamment établies. »

Le Ministre fait observer que cette ajoute détruirait toute l'économie du projet.

L'amendement est repoussé par 9 voix contre 5.

Un troisième amendement veut ajouter aux catégories de bénéficiaires les officiers de réserve qui ont participé à la campagne de 1940.

Cet amendement est justifié comme suit :

« a) L'article 22 faisant l'objet du présent projet de loi cite au § 1, 4°, les titres de guerre nécessaires aux candidats;

» b) Les six titres de guerre énumérés ne comprennent pas le titre d'ancien combattant;

» c) C'est une lacune :

» 1° les officiers qui ont combattu pendant la campagne de 1940 et après la libération du territoire ont droit d'une façon certaine à la gratitude du pays au même titre que les combattants de Corée ou que les volontaires de guerre (qui n'ont pas nécessairement été appelés sous les armes avant la fin des hostilités);

» 2° D'autre part la loi des 3 août 1919 et 27 mai 1947 fixant les droits de priorité pour l'admission aux emplois publics énumère quatre listes de priorité. La troisième liste comprend les militaires belges qui ont effectivement combattu contre l'ennemi. C'est seulement la quatrième liste qui reprend les membres de la résistance. »

Le Ministre combat cette proposition en signalant que les officiers de réserve qui ont fait les dix-huit jours sont déjà trop âgés et en disant qu'à son sens, la participation pure et simple à la campagne de 1940 est une condition insuffisante en regard des autres critères prévus dans le projet.

Cet amendement est repoussé par 10 voix contre 4 et 1 abstention.

Le quatrième amendement propose d'ajouter au littéra c de l'article 2, les mots « ou d'une des armées alliées ».

Cet amendement est justifié comme suit :

« Cette disposition ne figure pas au projet de loi. C'est cependant très important. L'avis du Conseil d'Etat nous paraît devoir être suivi. »

Le Ministre rappelle que l'on admet habituellement à des avantages légaux les Belges ayant servi dans une force étrangère à la condition qu'ils s'y soient trouvés sous le contrôle de la législation belge. L'amendement ferait courir le risque de devoir faire droit à des cas très délicats comme, par exemple, celui d'un jeune homme qui, fuyant le pays, se serait engagé à la Légion étrangère en 1938 et aurait été ainsi amené à participer à la guerre. On ne peut considérer ce citoyen comme un volontaire de guerre. Le Ministre cite encore deux autres exemples.

L'auteur de l'amendement estime qu'il s'agit là de cas extrêmes qui n'enlèvent pas à sa proposition son bien fondé de principe.

L'amendement est repoussé par 11 voix contre 6 et 1 abstention.

officier aanvragen om in dienst te blijven tot de leeftijdsgrens bepaald voor de officieren van de actieve kaders van zijn graad.

» Dit wetsontwerp erkent stilzwijgend dat de er in bedoelde officieren ten onrechte niet in het aanvullingskader konden opgenomen worden in toepassing van de wet van 14 juli 1951. Zij moeten dus een zekere anciënniteit in dit kader bekomen, voor zover zij de leeftijdsvoorwaarden vervullen en het bewijs van hun bevoegdheid hebben gegeven. »

De Minister betoogt dat deze aanvulling de gehele inrichting van het ontwerp zou verstoren.

Het amendement wordt met 9 tegen 5 stemmen verworpen.

Een derde amendement strekt er toe de reserve-officieren die deelnamen aan de veldtocht van 1940 onder de categorieën begunstigten op te nemen.

Dit amendement is als volgt verantwoord :

« a) Het in dit wetsontwerp beoogde artikel 22 vermeldt onder § 1, 4°, welke oorlogsverdiensten de kandidaten moeten kunnen inroepen;

» b) Onder de zes opgenoemde verdiensten komt die van oudstrijder niet voor;

» c) Dit is een leemte :

» 1° de officieren die tijdens de veldtocht van 1940 en na de bevrijding deelnamen aan de strijd, hebben evengoed aanspraak op de erkentelijkheid van het land als de vrijwilligers voor Korea en de oorlogsvrijwilligers (die niet alle opgeroepen werden vóór het einde der vijandelijkheden);

» 2° anderzijds heeft de wet van 3 augustus 1919 en van 27 mei 1947 tot vaststelling van de prioriteitsrechten bij het begeven van openbare betrekkingen vier prioriteitslijsten vastgesteld. In de derde lijst komen de Belgische militairen voor die werkelijk tegen de vijand gestreden hebben. De weerstanders komen slechts in de vierde lijst voor. »

Dit voorstel wordt door de Minister bestreden, die er op wijst dat de reserve-officieren die deelnamen aan de achttiendaagse veldtocht te oud zijn en dat, volgens hem, het eenvoudig deelnemen aan de veldtocht van 1940 geen voldoende verdienste is in vergelijking met de andere in het ontwerp vermelde criteria.

Dit amendement wordt met 10 tegen 4 stemmen en 1 onthouding verworpen.

Het vierde amendement strekt er toe onder littera c van artikel 2 volgende woorden toe te voegen : «... of van één der geallieerde legers ».

Dit amendement is als volgt verantwoord :

« Deze bepaling komt niet voor in het wetsontwerp. Zij is nochtans zeer belangrijk. Wij menen dat het advies van de Raad van State moet worden gevolgd. »

De Minister herinnert er aan dat de wettelijke voordelen gewoonlijk toegekend worden aan de Belgen die dienst deden in een vreemd leger op voorwaarde dat ze daar onder controle van de Belgische wetgeving stonden. Met het amendement lopen we gevaar zeer kiesgevallenen te moeten aanvaarden zoals dit van een jonge man die in 1938 uit het land vluchtte en dienst nam bij het Vreemdelingenlegioen, waardoor hij aan de oorlog zou hebben deelgenomen. Een dergelijke persoon kan niet als oorlogsvrijwilliger beschouwd worden. De Minister citeert nog twee andere voorbeelden.

De indiener van het amendement is van mening dat het hier uiterste gevallen betreft die geen afbreuk doen aan de gepastheid van zijn voorstel.

Het amendement wordt met 11 tegen 6 stemmen en 1 onthouding verworpen.

Un membre demande s'il y a une modification à la loi de 1951 quant au calcul de l'ancienneté. Il voudrait connaître la portée exacte de l'alinéa « Le Roi peut procéder ... » du § 1 et cite l'exemple d'un officier de réserve nommé sous-lieutenant en 1947.

M. le Ministre répond que l'ancienneté est calculée à partir du début du rappel de longue durée.

Un membre désire connaître l'incidence financière de ce projet, à quoi M. le Ministre répond qu'elle sera minime.

Le Président donne ensuite la parole à l'auteur principal de la proposition de loi n° 399.

Celui-ci précise que son texte veut modifier la loi du 3 avril 1948 sur la position et l'avancement des officiers (de la Force aérienne). On trouvera l'argumentation développée par cet honorable collègue dans le rapport consacré à sa proposition (voir *Doc. n° 399/2*).

Notons simplement ici que, dans le cadre de cette discussion, des divergences d'appréciation se manifestent entre l'auteur de la proposition de loi et le Ministre quant aux champs d'application respectifs de ces textes.

M. le Ministre reproche à la proposition de n'avoir pas une portée générale, car il s'agit uniquement de régulariser, dans des formes d'ailleurs extraordinaires, la situation de quelques officiers de la seule catégorie des « non-navigants » de la Force aérienne. L'adoption de semblable mesure créerait un danger de revendication et de réaction fort compréhensible dans les autres catégories du personnel des trois Forces.

L'auteur de la proposition réplique qu'à son sens, c'est le projet de loi qui a un caractère particulier puisqu'il ne réglera que 25 cas de la Force aérienne, tandis que son propre texte en réglerait un plus grand nombre, en incluant parmi les bénéficiaires les anciens combattants de 1940, et en prévoyant des conditions moins strictes que le texte gouvernemental. Ce collègue demande des précisions au sujet des officiers de réserve qui sont visés par la condition d'avoir été en activité au 31 décembre 1955. Il considère d'autre part, qu'en avisant par dépêche une vingtaine d'officiers de réserve intéressés qu'ils pourraient introduire une demande de passage dans le cadre de complément, le Département a anticipé sur l'application d'une loi non encore adoptée.

L'intervenant demande que la Commission marque sa préférence envers sa proposition de loi par rapport au projet déposé par le Gouvernement.

A ce moment, un membre considérant que ce double débat révèle une grande complexité dans les textes à l'examen, demande, par motion d'ordre, que le temps de la réflexion soit laissé aux commissaires et propose l'ajournement du vote à huitaine.

M. le Ministre insiste en faveur du vote immédiat sur son projet. En vérité, dit-il, c'est l'argumentation de l'auteur de la proposition de loi qui a créé une complication artificielle autour d'un projet simple en lui-même.

La motion d'ajournement est mise aux voix et repoussée par parité, 11 membres se prononçant « pour » et 11, « contre ».

La discussion continue.

Een lid vraagt of er een wijziging wordt gebracht in de wet van 1951, wat betreft de berekening van de anciënniteit. Hij verlangt de juiste draagwijdte te kennen van het lid : « De Koning mag overgaan... » in § 1, en haalt het voorbeeld aan van een reserve-officier die in 1947 tot onderluitenant is benoemd.

De heer Minister antwoordt dat de anciënniteit berekend wordt vanaf de aanvang van de wederoproeping van van lange duur.

Een lid wenst de financiële terugslag van dit ontwerp te kennen, waarop de heer Minister antwoordt dat de financiële gevolgen gering zijn.

De Voorzitter verleent vervolgens het woord aan de hoofdindieners van het wetsvoorstel n° 399.

Deze verklaart nader dat zijn tekst strekt tot wijziging van de wet van 3 april 1948 op de stand en de bevordering van de officieren (van de Luchtmacht). Het betoog van deze achtbare collega is terug te vinden in het verslag dat aan zijn voorstel is gewijd (cfr. *Stuk n° 399/2*).

Wij vermelden hier enkel dat, in het kader van dit debat, tussen de auteur van het voorstel en de Minister een verschil van beoordeling tot uiting kwam aangaande het toepassingsgebied van de respectieve teksten.

De heer Minister verwijt aan het voorstel dat het geen algemene strekking heeft : het gaat er enkel om, trouwens in een ongebruikelijke vorm, de toestand te regulariseren van enkele officieren, die uitsluitend behoren tot het niet-varend personeel van de Luchtmacht. De aanneming van een dergelijke maatregel zou het gevaar doen ontstaan, dat bij de andere categorieën van het personeel der drie Strijdkrachten een zeer begrijpelijke reactie loskomt en dat zij eveneens eisen gaan stellen.

De auteur van het voorstel antwoordt dat zijns inziens juist het wetsontwerp een bijzonder karakter heeft, vermits het slechts 25 gevallen in de Luchtmacht regelt, terwijl zijn eigen tekst een regeling behelst voor een groter aantal gevallen, daar onder de begunstigden ook de oudstrijders van 1940 worden begrepen, en daar minder strenge voorwaarden worden gesteld dan in de Regeringstekst. Spreker vraagt nadere bijzonderheden aangaande de reserve-officieren die vallen onder de voorwaarde volgens welke de betrokkenen op 31 december 1955 in dienstactiviteit moesten zijn. Hij meent verder dat het Departement, door een twintigtal belanghebbende reserve-officieren bij aanschrijving ervan in kennis te stellen dat zij een aanvraag konden indienen om naar het aanvullingskader over te gaan, vooruit is gelopen op de toepassing van een wet die nog niet is aangenomen.

Spreker vraagt dat de Commissie de voorkeur zou geven aan zijn wetsvoorstel liever dan aan het door de Regering neergelegd ontwerp.

Daar hij van oordeel is dat dit tweevoudig debat de grote ingewikkeldheid van de onderzochte teksten aan het licht brengt, vraagt een commissielid, bij ordemotie, dat aan de commissieleden een bedenktijd zou worden gelaten en stelt voor de stemming acht dagen te verdagen.

De heer Minister dringt aan opdat er onmiddellijk over het ontwerp zou worden gestemd. In feite, zegt hij, is het de bewijsvoering van de indiener van het wetsvoorstel die de artificiële verwarring heeft doen ontstaan rondom een ontwerp dat op zichzelf eenvoudig is.

De motie tot verdaging wordt in stemming gebracht en verworpen bij staking van stemmen, daar 11 leden « voor » en 11 leden « tegen » waren.

De bespreking gaat voort.

M. le Ministre précise encore la différence essentielle qu'il voit entre les deux textes déposés :

— le projet de loi se base sur un ensemble de principes établis par la Commission lors d'un autre débat et sur la volonté d'assurer l'encadrement des unités *des trois Forces*;

— la proposition de loi tend à régler, *d'une façon générale*, un nombre limité de situations personnelles existant dans une seule arme, la Force aérienne, et, au sein de celle-ci, dans une seule catégorie : les non-navigants.

A une question précitée, M. le Ministre répond qu'il s'est cru autorisé à aviser un certain nombre d'officiers de réserve des perspectives que leur ouvrirait le projet de loi, puisque celui-ci s'inspire de vœux émis par la Commission unanime.

Un membre, exprimant son désir que le vote sur le projet ne devienne pas une question de majorité contre minorité, renouvelle sa motion d'ajournement à huitaine.

Un autre membre amende cette proposition en suggérant que la lecture et l'adoption du rapport aient lieu à la même séance que le vote.

La motion d'ajournement ainsi amendée est votée à l'unanimité.

A l'ouverture de la seconde séance, M. le Président signale qu'il a reçu d'un membre de nouveaux amendements au projet de loi.

M. le Ministre exprime son regret de n'avoir pas été saisi préalablement de ceux-ci.

Un membre proteste contre le fait qu'alors qu'il était entendu que cette séance avait lieu uniquement en vue du vote et de la lecture des rapports, la discussion rejaillisse. Il se plaint de ce que les commissaires n'aient pu prendre connaissance des propositions d'amendement.

Un autre membre déclare qu'à son sens, si l'on a remis la séance à huitaine pour permettre aux commissaires de réfléchir, c'est pour permettre de continuer la discussion et de présenter le cas échéant des changements de texte.

Après un débat de procédure, la Commission décide d'examiner ces amendements.

L'auteur de ceux-ci présente d'abord une observation et une question : l'article 1 du projet tend à effacer une discordance existant entre le texte néerlandais et le texte français — incorrect — d'un passage de loi du 14 juillet 1951. Ce membre demande quelle mesure on prendra en faveur de ceux qui auraient subi l'application du texte français erroné et auraient été, de ce fait, écartés des cadres de complément.

M. le Ministre répond que seul le texte néerlandais, considéré comme traduisant exactement la pensée du législateur, a été appliqué. Aucun officier n'a donc été victime de l'application du texte français erroné.

M. le Président fait remarquer qu'il ne s'agit donc pas ici d'un amendement au texte.

Le même membre continue en commentant le 3e de l'article 2. Il pense qu'une équivoque est née dans l'esprit de certains volontaires pour la Corée du fait que les Ordres généraux de 1951 ont pu les amener à croire qu'ils seraient à leur demande, maintenus dans l'armée après leur rentrée sans que les conditions légales habituelles (examens, etc.)

De heer Minister verduidelijkt nog het hoofdzakelijk verschil dat hij ziet tussen de twee neergelegde teksten :

— het wetsontwerp is gesteund op een geheel van beginselen vastgelegd door de Commissie tijdens een ander debat en op de wil de encadrering van de eenheden *der drie Strijdmachten* te verzekeren;

— het wetsvoorstel streeft de regeling, *in een algemene zin*, na van een beperkt aantal persoonlijke toestanden die zich voordoen in een enkele strijdmacht, de Luchtmacht, en, in de schoot daarvan, van een enkele categorie : het niet-varend personeel.

Op een voormelde vraag antwoordt de Minister dat hij er zich toe gemachtigd heeft geacht een zeker aantal reserve-officiërs bericht te geven van de vooruitzichten welke dit wetsontwerp voor hen zou openstellen, vermits dit ontwerp beantwoordt aan de wensen die eensgezind door de Commissie werden uitgebracht.

Opdat de stemming over het ontwerp geen kwestie van meerderheid tegen minderheid zou worden, hernieuwt een commissielid zijn motie tot verdaging voor acht dagen.

Een ander commissielid amendeert dit voorstel door aan te raden dat de lezing en de goedkeuring van het verslag zouden plaats hebben tijdens dezelfde vergadering als de stemming.

De aldus gewijzigde motie tot verdaging wordt eenparig aangenomen.

Bij de aanvang van de tweede vergadering deelt de Voorzitter mede dat een lid hem nieuwe amendementen op het wetsontwerp heeft ter hand gesteld.

De heer Minister spreekt er zijn spijt over uit dat die voorstellen hem niet vooraf werden voorgelegd.

Een lid protesteert omdat de bespreking opnieuw begint, hoewel overeengekomen was dat deze vergadering alleen aan de stemming over en het voorlezen van de verslagen zou gewijd zijn. Hij klaagt er over dat de Commissieleden de gelegenheid niet hebben gehad van de voorgestelde amendementen inzage te nemen.

Een ander lid verklaart dat, indien de vergadering een week verdaagd werd om de commissieleden bedenktijd te geven, de bedoeling daarbij, naar zijn mening, was de gelegenheid te bieden tot het voortzetten van de bespreking en, eventueel, tot het voorstellen van tekstwijzigingen.

Na een proceduredebat beslist de Commissie die amendementen te onderzoeken.

De steller van die amendementen begint met een opmerking en een vraag : artikel 1 van het ontwerp strekt er toe een tegenstrijdigheid tussen de Nederlandse en de — onjuiste — Franse tekst van een passus uit de wet van 14 juli 1951 te weren. Hij vraagt welke maatregel zal worden getroffen ten voordele van degenen op wie de verkeerde Franse tekst mocht toegepast zijn en die daardoor uit het aanvullingskader mochten geweerd zijn.

De Minister antwoordt dat alleen de Nederlandse tekst, die als de juiste weergave van de bedoeling van de wetgever werd beschouwd, toepassing heeft gevonden. Geen enkel officier is dus het slachtoffer geweest van de toepassing van een onjuiste Franse tekst.

De Voorzitter wijst er op dat het hier dus geen amendement op de tekst betreft.

Verder levert hetzelfde lid commentaar op 3^e van artikel 2. Hij denkt dat in de gedachte van sommige vrijwilligers voor Korea misverstand is geslopen doordat de Algemene Orders van 1951 bij hen de mening ingang hebben kunnen doen vinden dat zij na hun terugkeer, op hun verzoek, in het leger zouden mogen blijven zonder te moeten

leurs fussent applicables. Il propose un amendement ainsi libellé au 3° de l'article 22 nouveau :

« 3° n'avoir pas déjà échoué définitivement à l'examen d'admission au cadre de complément. »

Faute d'accepter ce texte, le membre estime que le Ministre devrait considérer des cas semblables comme caractérisés par le critère de « fait indépendant de la volonté, etc. ».

M. le Ministre répond qu'il ne peut accepter cet amendement. Celui-ci, dit-il, reflète un calcul assez spécieux auquel se sont livrés certains officiers qui voulaient attendre un avancement dans la réserve, avant de demander à passer au cadre de complément, ce qui les eût avantagés par rapport à leurs collègues rentrés avant eux. M. le Ministre cite des exemples montrant l'injustice qui pourrait en résulter.

L'auteur de l'amendement estime que sa proposition renforcerait le texte du projet de loi tandis que le Ministre la considère au moins comme superflue.

Au vote, cet amendement est repoussé par 12 voix contre 11.

Un autre amendement concerne le § 2 de l'article 2 qui exclut du bénéfice de la loi les capitaines de réserve nommés à ce grade après le 1er janvier 1956. Le même membre considère cette disposition comme injuste, les officiers devraient, dit-il, entrer dans le cadre de complément avec le grade qu'ils ont normalement obtenu dans la réserve, à quelque moment que ce soit. D'autre part, il faudrait tenir pour non avenues les renoncations qui ont été sollicitées de certains officiers de réserve en vertu du § 2 de cet alinéa.

M. le Ministre répond qu'il n'est pas possible de supprimer la date limite du 31 décembre 1955, car des nominations dans le cadre de réserve auront lieu en 1956 et cela créerait de nouveau le risque d'inégalité parmi les officiers de complément.

L'auteur retire son amendement en se réservant de continuer avec le Ministre l'étude de cette question avant la discussion publique.

M. le Président soumet le projet de loi au vote.

Un membre déclare, au nom de l'opposition, que ses amis et lui voteront contre le projet étant donné que l'amendement a été repoussé.

Le projet de loi est rejeté par 12 voix contre 11.

*
**

Une nouvelle discussion surgit au sujet de la proposition de loi examinée simultanément, entre le Ministre et l'auteur. Les arguments reproduits sont les mêmes que ceux développés au cours de la première séance.

Un membre demande quelle sera la situation si le projet et la proposition sont rejetés à la fois.

M. le Président répond que tous deux viendront en discussion en séance publique.

L'auteur de la proposition suggère d'amender le projet en s'inspirant de la proposition.

M. le Ministre déclare qu'il estime que son projet réglera définitivement toutes les situations intéressantes et qu'il n'acceptera donc pas d'amendements.

voldoen aan de gewone bij de wet gestelde eisen (examens...). Hij stelt bij 3° van het nieuw artikel 22 een als volgt luidend amendement voor :

« 3° niet reeds vroeger definitief gezakt zijn voor het examen voor toelating tot het aanvullingskader. »

Wordt deze tekst niet aangenomen, dan is het lid van oordeel dat de Minister dergelijke gevallen zou moeten beschouwen als gekenmerkt door het criterium « feit, dat onafhankelijk is van de wil, enz. ».

De heer Minister kan dit amendement niet aanvaarden, want, zegt hij, het geeft een vrij spitsvondige berekening weer waarin sommige officieren hun heil zagen : zij wachten liever op een bevordering in het reservekader alvorens hun overplaatsing naar het aanvullingskader aan te vragen, zodat zij een gunstiger positie zouden verworven hebben dan hun collega's, die vóór hen waren teruggekeerd. De heer Minister haalt voorbeelden aan, waaruit blijkt welk onrecht zulks zou kunnen medebrengen.

De steller van het amendement oordeelt dat de tekst van het wetsontwerp door zijn voorstel zou versterkt worden, terwijl de heer Minister het overbodig acht.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 12 tegen 11 stemmen verworpen.

Een ander amendement betreft § 2 van artikel 2, luidens welke de reservekapiteins, na 1 januari 1956 tot die graad bevorderd, niet in aanmerking komen voor de bepalingen van de wet. Volgens hetzelfde lid is die uitsluiting onrechtvaardig : de officieren, zegt hij, zouden in het aanvullingskader moeten komen met de graad, die zij in het reservekader, op welk tijdstip dan ook, normaal hebben gekregen. Voorts zouden de verklaringen tot verzaking, welke krachtens het tweede lid van deze paragraaf van sommige reserve-officieren werden gevraagd, als niet bestaande moeten beschouwd worden.

De heer Minister antwoordt dat het onmogelijk is de uiterste datum, 31 december 1955, weg te laten, want in 1956 vinden benoemingen in het reservekader plaats en dan zou opnieuw gevaar voor ongelijkheid onder de aanvullingsofficieren ontstaan.

Steller trekt zijn amendement in, onder het voorbehoud dat hij die kwestie met de Minister verder kan onderzoeken vóór de behandeling in openbare vergadering.

De heer Voorzitter legt het wetsontwerp ter stemming.

Uit naam van de oppositie verklaart een lid dat zijn vrienden en hij zullen tegen stemmen, omdat het amendement werd verworpen.

Het wetsontwerp wordt met 12 tegen 11 stemmen verworpen.

*
**

Over het wetsvoorstel, dat tegelijkertijd behandeld wordt, ontstaat dan een nieuwe discussie tussen de Minister en de indiener. De aangevoerde argumenten zijn dezelfde als op de eerste vergadering.

Een lid vraagt wat er zal gebeuren, zo het ontwerp en het voorstel beide worden verworpen.

De heer Voorzitter antwoordt dat beide in openbare vergadering zullen behandeld worden.

De indiener van het voorstel stelt voor het ontwerp te wijzigen in de zin van het voorstel.

De heer Minister verklaart van oordeel te zijn dat zijn ontwerp een definitieve regeling zal brengen voor al de interessante gevallen en dat hij dus geen amendementen zal aannemen.

La proposition de loi est rejetée à son tour par 12 voix contre 11.

Le Rapporteur.
G. DEJARDIN.

Le Président.
L. JORIS.

Ook het wetsvoorstel wordt met 12 tegen 11 stemmen verworpen.

De Verslaggever,
G. DEJARDIN.

De Voorzitter.
L. JORIS.
